

Ce înseamnă să ai cultură de securitate? Află din cele mai bune exemple

MATERIALUL ESTE ELABORAT ÎN CONTEXTEL PROIECTULUI „CAMPANIA DE INFORMARE PRIVIND OBIECTIVELE POLITICILOR DE SECURITATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA” IMPLEMENTAT DE PLATFORMA PENTRU INIȚIATIVE DE SECURITATE ȘI APĂRARE ȘI SUSȚINUT DE DCAF - CENTRUL DE LA GENEVA PENTRU GUVERNAREA SECTORULUI DE SECURITATE, ÎN CADRUL PROIECTULUI „CONSOLIDAREA GUVERNĂRII SECTORULUI DE SECURITATE ÎN MOLDOVA”, FINANȚAT DE SUEEDIA.

În Moldova anului 2024, segmente largi ale populației nu au încredere în capacitatea statului de a-și asigura securitatea. O demonstrează sondajele, cu toate acestea comunicarea deficitară se perpetuează în domeniul securității și apărării, iar sprijinul public și politic pentru măsuri decisive de fortificare a acestora rămâne dramatic redus. Nivelul scăzut al culturii de securitate generează, pe de altă parte, un mediu favorabil pentru propagandă și știri false. Iar una peste alta, cetățenii continuă să fie insuficient informați despre Uniunea Europeană. În acest punct, ar trebui să conchidem că toate acestea ar putea constitui un obstacol serios în calea aderării Republicii Moldova la UE.

Cum se definește cultura de securitate?

Cultura de securitate reprezintă angajamentul activ și conștient al cetățenilor în gestionarea problemelor statului și sprijinirea instituțiilor în prevenirea amenințărilor la securitatea națională. Aceasta presupune înțelegerea și asimilarea unor informații, atitudini și valori legate de aspectele politice, militare și economice ale societății. Fiind un ghid moral, educațional și formativ, cultura de securitate are ca scop pregătirea cetățenilor pentru a contribui la protejarea valorilor naționale

Exemple demne de atenție

Finlanda este un prim exemplu care conferă substanță noțiunii de cultură de securitate în sens pozitiv. Cu o istorie lungă de prioritizare a securității naționale și de promovare a sentimentului de datorie civică, Finlanda este țara care a dat sens conceptului de apărare totală, ce se extinde dincolo de apărarea militară și cuprinde toate aspectele legate de ce am putea numi generic reziliența unei societăți. Finlanda acordă o importanță deosebită pregătirii în protecția civilă, investește în campanii de educație publică și fortifică reziliența societății în fața amenințărilor externe. Astfel, Finlanda a obținut o securitate solidă și o capacitate de apărare avansată.

Un alt exemplu al modului în care cultura de securitate contribuie la contracararea amenințărilor externe este **Norvegia**. Prin investiții masive în pregătirea civilă și militară, colaborarea strânsă între comunitatea civilă și autorități, Norvegia a reușit să se adapteze la amenințările regionale, inclusiv din partea Rusiei, menținând un echilibru stabil și consolidându-și securitatea națională.

Experiența **Estoniei** oferă un alt exemplu. Conștientă de vulnerabilitățile sale istorice, Estonia a investit masiv în securitatea cibernetică și în consolidarea cooperării cu parteneri precum NATO și UE. Prin educație, conștientizare civică și tehnologii avansate,

Estonia a contracarat cu succes amenințările cibernetice și influența externă nefavorabilă.

Polonia și-a consolidat cultura de securitate prin promovarea educației, investițiile în apărare și colaborarea strânsă cu aliații din NATO. Aceste măsuri au întărit rezistența țării împotriva amenințărilor externe, inclusiv în ce privește provocările din spațiul cibernetic și propaganda adversarilor.

Ce recomandă sporirea culturii de securitate în Republica Moldova?

Vulnerabilitățile multiple la care este supusă Republica Moldova sunt cele care recomandă, în primul rând, sporirea culturii de securitate în țara noastră. Una dintre aceste vulnerabilități este manipularea și dezinformarea. Neutralitatea constituțională este folosită pentru a descuraja sprijinul pentru întărirea capacităților de apărare și securitate. Astfel, dezinformarea amplifică riscurile și vulnerabilitățile, afectând suportul public și politic pentru măsuri mai ferme în domeniul securității și apărării.

De asemenea, este esențială conștientizarea generală a subiectelor de securitate și apărare, a atitudinilor față de instituțiile de securitate și a importanței sectorului de securitate în dezvoltarea democratică a statului. Opiniile personale, influențate de experiențele individuale și de contextul social, cum ar fi familia, comunitatea și locul de reședință, sunt la fel de importante pentru evaluarea guvernării sectorului de securitate și apărare. Percepțiile privind securitatea pot varia în funcție de acești factori și trebuie luate în considerare în procesul decizional al politicilor de securitate.

Astfel, pentru Republica Moldova este primordială stabilirea unui sentiment de securitate, de încredere în instituțiile de securitate și de înțelegere a funcțiilor acestora de către populație.

Care sunt soluțiile pentru Republica Moldova?

Le poți afla citind aici opinia integrală.

<https://pisa.md/wp-content/uploads/2024/04/Cultura-de-securitate.-Educatia-in-domeniul-securitatii-un-imperativ-pentru-cetatenii-Moldovei-1.pdf>